

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae Historiae Decas Prima

Martini, Martino

Monachii, 1658

Secundus Imperator Xinnungus: Regnavit annis CXXXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

vetuerit ejusdem cognominis puellam domum ducere; quæ lex hodiæque religiosè servatur. Ad demulcendos dein hominum animos atque affectus, ut & honestam oblectationem musicum instrumentum adinvenit triginta sex chordis instructum. Adeò jam tum præstabilis putabatur musica; tanquam sine concentu Sinæ non potuerint in civilem consensum coalescere.

Museum instrumentum excogitatum.

SECUNDUS IMPERATOR XINNUNGUS:

Regnavit annis cxxx.

FOHIO extincto XINNUNGUM insignis pietas & amœnitas morum ad imperium evexit; quod annis centum & quadraginta tenuit. Sub hoc tempus, cum ingens hominum multitudo toto disseminata regno, carnibus tantum & herbis sponte nascentibus vesceretur; feris propè omnibus absumtis, vix alimenta deinceps suppetebant sustentandæ vitæ necessaria. In eâ rerum penuriâ Imperator naturam ferendis ultro frugibus ad mortalium alimoniam non suffecturam arte cultuque juvit. aratro & reliquâ rusticationi aptâ suppellectili primitus inventâ. Ita terra ferro subacta quinque frugum genera, triticum, oryzam, milium frumentum Indicum, quod hodie Turcicum vocamus, & legumina progenuit. Hinc illi XINNUNGI, quod spiritalem agricolam sonat nomen inditum. Herbarum quoque omnium vires in expellendis morbis expertus, non in alieno, ut multi solent, sed in suomet corpore periculum fecit, quid in stomacho ad concoquendos cibos aliisque in membris aut morbis efficerent; cui malo creando vel extinguendo sufficerent. Et hoc tantâ solertiâ successuque fecit, ut eum vulgò oculis plusquam lynceis crederent omnia hominum corporumque arcana perspicere. Fama est, eum unius diei spatio ad sexaginta venenatarum herbarum genera cum totidem earum antidotis distinxisse; quem iccirco medicorum principem & auctorem nominant. Ad hæc usque tempora certè simplicium medicamentorum usum, & vires exinde callent, ab optimis eam in rem libris ita instructi, ut Dioscoride vel Matthioli non indigeant; & ne

Ante vulgarem Christi Epocham 287.

Aratri & agricultura inventæ.

Medicorum Princeps. Libri herbarum apud Sinas antiquissimi.

C

piatore

*Pietas armis
sumat.*

picture quidem alienigenâ, quando iisdem libris plantæ ac radices omnes nativis coloribus ac figuris adumbrantur. Hæc pacis & œconomix studia, ut nihil in rebus humanis diuturnum, importuna seditio contaminavit. SOXATIUS dynasta quidam tributarius ad defectionem spectabat, KIVENIUM præfectum à concepto scelere, amicâ oratione dehortantem ausus è medio tollere. De perfidia edoctus Imperator nec arma in illum, neque ultionem paravit; sed optimam vivendi rationem in clementia reponens, si reus intelligeret, suum scelus dominantis virtute superatum, hominem veniâ donavit. Prorsus raro Principum exemplo, qui ad veniam quandoque difficiles majestatem putant solo ferro defendi. Neque XINNUNGUS in hunc unum adeò humanus fuit, sed, ut erat mitis ingenij, gloriam boni principis in æquitate populique charitate posuit. Quibus rebus id effecit, ut ipsimet SOXATII cives acerbè ferentes tantâ Imperatoris virtute regulum suum adeò turpiter abuti, SOXATIO interemto tam pio Imperatori ultro se subjicerent. Nec dubitavere, qui rebeli dynastæ ignovisset, in dedititios clementem fore. Nimirum est quandoque, cum ad initiandum obsequio populum plus virtus, quàm vis & arma valent. Exinde diuturna fuit imperij tranquillitas, imperantis moderatione stabilita. Postea verò, quàm centum & quadraginta regnavit annis; ab alio regulo, qui ei deinde in imperio successit, bello petitus & victus occubuit. Ista clades in monte Fano accidit eo loco, ubi nunc YEKING, provinciæ, cui nomen PEKING, civitas est sita; penes quam gentem ad hæc usque tempora primi hujus, ut putatur, in orbe belli memoria servatur.

*Primum in
orbe bellum.*

TERTIUS IMPERATOR
HOANGTIUS:
Regnavit annis C.

*Ante Christum
2627. Cyclo 1.
annus 1.*

HOANGTIUS igitur perduellione, vi & armis imperium occupavit; de cetero virtute nulli secundus, eleganti etiam formâ & staturâ ultra modum procerâ. Et ab hoc demum Imperatore, tametsi bini illum antecesserint, Sinæ Cyclum suum sexaginta annis